

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Кафедра теорії і методики фізичної культури та валеології
Освітньо-професійна програма «Організація молодіжного спортивно-оздоровчого туризму» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Організація молодіжного спортивно-оздоровчого туризму
Викладач	Мозолєв Олександр Михайлович, доктор педагогічних наук, професор
Профайл викладача	
Контактний телефон	Мозолєв О. М.: 067-380-49-81
E-mail	mozoliev64@gmail.com
Сторінка дисципліни	
Консультації	Мозолєв О.М. Очні консультації: за попередньою домовленістю (середа з 15.00 до 16.00) Он-лайн консультації: за попередньою домовленістю Viber (+38067 380 49 81) в робочі дні з 10.00 до 17.00

1. Анотація до дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Становлення та розвиток туризму в Україні.
2. Організація, підготовка та проведення молодіжних оздоровчих туристських походів.
3. Особливості організації та проведення походів з різних видів оздоровчого туризму.

2. Мета і завдання дисципліни

Основною **метою** вивчення навчальної дисципліни «Організація молодіжного оздоровчого туризму» є формування в студентів професійних, організаційних, педагогічних, методичних знань, вмінь і навичок, необхідних для організації спортивно-оздоровчих подорожей зі школярами.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація молодіжного оздоровчого туризму» є:

- засвоєння студентами основних категорій і понять спортивно-оздоровчого туризму;
- засвоєння змісту і особливостей різновидів спортивно-оздоровчого туризму;
- оволодіння педагогічними основами управління діяльністю учнів під час організації та проведення спортивно-оздоровчих туристичних походів;
- засвоєння вимог щодо організації безпеки туристичної діяльності;
- формування педагогічного мислення та професійної самосвідомості.

3. Формат дисципліни:

Викладання здійснюється українською мовою на лекційних та практичних заняттях за допомогою інтерактивних навчальних підходів, що включають групове та індивідуальні завдання, само- та взаємонавчання, навчання на основі комунікативних завдань, використання ситуаційних завдань, розв'язання проблем.

Методи навчання: розповідь, опис, пояснення, узагальнення, систематизація знань, інструкції і вказівки, команд і підрахунку, демонстрації рухів, метод навчання вправ загалом, та по частинах, метод імітації рухів та підвідних вправ, створення позитивної атмосфери навчання й організації комунікації студентів, співробітництво різних рівнів (викладач-група, викладач-студент, студент-група, студент-студент); побудова навчання як серії взаємопов'язаних проблемних ситуацій; відкритість (незавершеність) навчання; швидкий зворотній зв'язок.

Blended Learning (змішане навчання) – викладання курсу передбачає поєднання зазначених вище форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як аудіо- та відео-, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

4. Результати навчання

У результаті вивчення курсу студенти демонструють:

Інтегральні компетентності. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

Загальні компетентності.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про суспільство, розвиток суспільства, техніку та технології, використовувати різні види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 12. Здатність планувати та керувати часом.

ЗК 13. Здатність до адаптації та дії у нестандартних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

СК 2. Здатність до врахування сучасних тенденцій та регіональних пріоритетів розвитку фізичної культури та туризму в цілому та їх окремих форм та видів.

СК 6. Здатність організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі та рекреаційні заходи.

СК 11. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, комунікативність.

СК 15. Здатність організовувати та проводити заходи щодо попередження та профілактики травматизму, надавати першу долікарську медичну допомогу, забезпечувати охорону життя учнів.

Перелік програмних результатів навчання, які формуються в процесі оволодіння цією дисципліною:

РН-З 4. Знати та володіти сучасними педагогічними технологіями організації занять з фізичного виховання, туризму та фітнесу.

РН-З 5. Знати вимоги щодо оформлення документів планування процесу фізичного виховання, навчальної документації, документації з організації та проведення змагань, фізкультурно-оздоровчих заходів, туристичних подорожей.

РН-З 6. Знати правила техніки безпеки і санітарно-гігієнічні вимоги щодо організації процесу фізичного виховання та професійної діяльності.

РН-У/Н 1. Знаходити та аналізувати фахову інформацію, проявляти навички критичного мислення, творчості, самостійності, колективної взаємодії.

РН-У/Н 5. Застосовувати сучасні педагогічні та інформаційні технології, методики навчання й вдосконалення для вирішення професійно-педагогічних завдань.

РН-К 2. Формувати комунікаційну стратегію з учнями та їх батьками, колегами з дотриманням морально-етичних норм і правил.

РН-К 3. Володіти прийомами спілкування та вміти використовувати їх у роботі з окремою особистістю і колективом, керуючись у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

РН-ВіА 3. Створювати освітнє середовище, що забезпечує рівноправні та справедливі умови для всіх учнів, незалежно від їх соціального стану.

5. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	20
Семінарські заняття	10
Практичні заняття	55
Практикуми	-
Самостійна робота	65

6. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів/годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна/вибіркова
2025-2026	3	6	спеціальність: 014.11 Середня освіта (фізична культура)	5 / 150	3	диф. залік	нормативна

7. Пререквізити

Засвоєння змісту дисципліни «Організація молодіжного оздоровчого туризму» сприяє підвищенню стану здоров'я студентів, орієнтує молодь у сучасних напрямках розвитку туризму, надає можливість для подальшого інтелектуального та фізичного вдосконалення, рекреації та активного проведення дозвілля.

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Навчальний заклад має: навчальний корпус з обладнаними аудиторіями; спортивний зал; відкриті спортивні майданчики, розроблені схеми та маршрути для здійснення піших туристичних подорожей, підготовлені місця для відпочинку туристичних груп, необхідний інвентар для орієнтування на місцевості.

9. Політики дисципліни

При організації освітнього процесу в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про самостійну роботу студентів; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення бакалаврів; Положення про практику бакалаврів; Положення про академічну доброчесність; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

10. Навчально-методична карта дисципліни:

Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття)/формат	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години	Вага оцінки
6 семестр				
ЗМ 1. Становлення та розвиток туризму в Тема 1. Туризм як соціальне явище, історія його виникнення і розвитку. Тема 2. Базова теоретична та фізична підготовка туриста. Тема 3. Туризм в системі виховання учнівської молоді Тема 4. Загальна характеристика основних видів молодіжного туризму.	 лекція лекція, семінар лекція лекція, семінар	Осн.: 1, 2, 4, 5, 7, 9. Доп.: 1, 2, 3, 5	20 год. ауд./18 год. СРС надати усну або письмову відповідь надати усну або письмову відповідь	 5 балів 5 балів 5 балів 5 балів
ЗМ 2. Організація, підготовка та проведення молодіжних оздоровчих туристських походів. Тема 5. Завдання, форми та особливості організації молодіжного спортивно-оздоровчого туризму. Тема 6. Підготовка та проведення спортивно-оздоровчих туристських походів.	 лекція, семінар практичне заняття практичне заняття	Осн.: 3, 5, 6, 7 Доп.: 1, 3, 6, 8	38 год. ауд./32 год. СРС надати усну або письмову відповідь, практичне виконання завдань	 5 балів 5 балів

Тема 7. Вибір маршруту та організація руху в туристському поході.	практичне заняття		практичне виконання завдань	5 балів
Тема 8. Організація побуту, харчування, та відпочинку в туристському поході.	практичне заняття		практичне виконання завдань	5 балів
ЗМ 3. Особливості організації та проведення різних видів спортивно-оздоровчого туризму Тема 9. Екологічний, зелений та сільський туризм як специфічний вид оздоровчого туризму.	лекція, семінар практичне заняття	Осн.: 3, 5, 7, 8 Доп.: 2, 4, 5, 9	27 год. ауд./15 год. СРС надати усну або письмову відповідь,	4 балів
Тема 10. Загальна характеристика водного туризму та особливостей його організації	лекція			4 балів
Тема 11. Особливості проведення велосипедних подорожей.	лекція			4 балів
Тема 12. Критичні ситуації в туристському поході та їх подолання. Охорона здоров'я учасників туристичного походу.	лекція, семінар		надати усну або письмову відповідь	8 балів
Диференційований залік	практичне заняття	Осн.: 5, 7, 8	надати усну або письмову відповідь	40 балів

11. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: тематичний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування (індивідуальне та фронтальне), письмове опитування, виконання практичних завдань, тестів та контрольних нормативів.

Методи самоконтролю: самоаналіз, самоспостереження, самовдосконалення.

Форма контролю:

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою.

Тематичне оцінювання здійснюється за допомогою виконання практичних завдань та тестів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Сума
ЗМ-1	ЗМ-2	ЗМ-3	Залік	100
20 балів	20 балів	20 балів	40 балів	

ЗМ1 ... ЗМ3 – змістові модулі

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Джерельна база

Основна навчальна література:

1. Васкан, І., Медвідь А. (2023). Організація спортивно-оздоровчого туризму : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 164 с.
2. Коваленко, Є. В., & Низькодубова, К. Д. (2016). Спортивно-оздоровчий туризм як засіб підвищення інтересу молоді до фізичного виховання. *Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності*, 131-135.
3. Мельниченко О. А., Шведун В. О. (2017). Особливості розвитку індустрії туризму в Україні: монографія. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 153 с.
4. Мозолев О.М. (2020). Організація молодіжного спортивно-оздоровчого туризму: Навчальний посібник. Хмельницький: Вид-во: ХГПА, 155 с.
5. Мулик К.В. (2015). Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів : монографія Харків : ФОП Бровін А.В., 418 с.
6. Омельчак, Г. (2023). Особливості інноваційного розвитку туризму України в умовах війни та євроінтеграції. *Сталий розвиток економіки*, (1 (46)), 106-109.
7. Омеляненко, М. О. (2025). Вплив спортивно-оздоровчого туризму на формування культури здоров'я школярів. Кваліфікаційна робота. Запоріжжя, 106 с.
8. Паращук, А. М., & Хмара, М. А. (2020). Теоретичні основи організації рекреаційного та фізкультурно-оздоровчого туризму для молоді. Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері фізичної культури і спорту: матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. (Хмельницький, 15 травня 2020 р.) Хмельницький: Вид-во: ХГПА, 98-101.
9. Сірий О.М. (2023). Характерні особливості спортивно-оздоровчого туризму. *Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму*, 88-90.

Допоміжна

1. Бесєдіна, А. І., & Зігунов, В. М. (2024). Теоретичні засади оздоровчо-спортивного туризму. *Розділ 1. Організація діяльності в індустрії туризму та гостинності*, 147.
2. Гоман В. С. (2020). Формування мотивації до здорового способу життя в учнів середнього шкільного віку засобами туризму. Кваліфікаційна робота. Запоріжжя : ЗНУ, 77 с.
3. Мозолев О.М., Гуцал Л.А., Блазунь А.В. (2020). Проблеми розвитку пішохідного туризму в Україні. Матеріали VIII-ї Міжнародної науково-практичної конференції “Modern problems in science”, (09-12 листопада 2020 р.). Прага. 716–719.

4. Павлик, В. М. (2024). Організація спортивно-оздоровчого туризму в сучасних умовах. Кваліфікаційна робота. Дубляни, 82 с.
5. Чусь, В. А. (2020). Розвиток спортивно-оздоровчого туризму в Україні. Кваліфікаційна робота. Національний університет «Чернігівська політехніка», Чернігів, 62 с.
6. Mozolev O., Hutsal, L., Shorobura, I., Dolynska, O., Stoliar, V. (2020). Basic Preparation of a Tourist for Sports and Fitness Hike. *International Journal of Applied Exercise Physiology* www.ijaep.com VOL. 9 (12) pp. 99-106. Doi: 10.26655/IJAEP.2020.12.1
7. Mozolev, O., Shorobura, I., Zdanevych, L., Hutsal, L., Marusynets, M., & Kravchuk, L. (2020). Influence of Physical Fitness of Students on the Quality of Leisure Organization in a Sports and Health Tourism. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 12(2), 117-131. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.2/269>
8. Mozolev, O. (2023). Preparation of youth for sports and recreation tourism. *IV International scientific and practical conference «Researching Advanced Horizons of Global Progress: Challenges and Innovative Concepts» (December 13-15, 2023) Seville, Spain, International Scientific Unity*, 500-503.

Інформаційні ресурси

1. Верховна рада України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: rada.gov.ua
2. Державне агентство України з туризму та курортів. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua
3. Портал путешествий [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.travel.ru
4. Украинская туристическая информационная система [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.utis.com.ua
5. Все про туризм – туристична бібліотека / [Електронний ресурс] – <http://infotour.in.ua/index.htm>